

MOOI IN HET NAJAAR

Onze najaarsexcursie op 5 november voert naar vier prachtstolpen in Westwoud en Hoogkarspel. Om te zien waarom de bewoners van de te bezoeken boerderijen zo lyrisch zijn over hun niet onaardige *sputjes*. Niet voor niets bezocht koningin Wilhelmina in 1914 de trotse stolp die grote boer Cornelis Neefjes in 1853 had laten bouwen. Over deze en de andere drie stolpen informatie en deelnamebon in dit nummer.

Herbestemming

Het opvallende aan deze excursie is de verscheidenheid aan herbestemming want er is hoegenaamd geen stolp meer als traditioneel agrarisch bedrijf. We zien een 'kameleonconstructie' -drie families als bewoning-, een tandartspraktijk in de vroegere kaasmakerij, een van buiten onaantast, maar van binnen geheel gestripte stolp voor hedendaagse

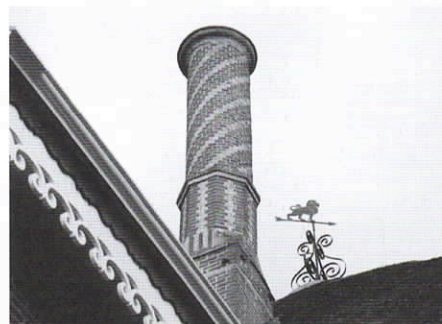
bewoning en een stolp die momenteel onder handen wordt genomen met een bijzondere pronkkamer. Herbestemming is ook de leidraad van het studieproject van Helga Kliffen, stagiaire van Hogeschool Utrecht, die via onze stichting onderzoek deed naar herbestemmingsmogelijkheden voor de historische stolp Broedersbouw in de Beemster.

Het land in

In augustus j.l. hadden wij bestuursleden van Agrarisch Erfgoed Nederland (de landelijke koepel van boerderijenstichtingen) op stolpenbezoek; ze waren enthousiast. Het veelzijdige tijdschrift *Landleven* bracht reportages over dakspiegels en ronde schoorstenen in nr. 4 en boerenerven in nr. 5; vele reacties volgden. In dit nummer ook aandacht voor het project *Alle hens aan dak*: waarvoor nog tot november is aan te melden. ▲

Westwoud, West-Fries dorp met prachtstolpen. Onze najaarsexcursie bezoekt er drie, en één in Hoogkarspel.

Ronde schoorsteen en windvaan in Westwoud.

FOTO'S: MART GROENTJES

Rouw- en trouwdeur in Hoogkarspel.

INHOUD

- ▲ *Kiek 18 & 19*
- ▲ *Alle hens aan dak*
- ▲ *Najaarsexcursie*
- ▲ *Dors of dars*
- ▲ *Binnenkijker*
- ▲ *Boer & Jongens*
- ▲ *Het stierschuurmysterie*
- ▲ *Stolpen in het nieuws*

**Uw stolp
(ver)kopen
of verzekeren?
Bij ons krijgt u
het beste
advies!**

phverheul
www.phverheul.nl
T: 0223 521750
Anna Paulowna | Schagen | Wieringerwerf

Aannemersbedrijf
M. Duinmaijer B.V.

- nieuwbouw
- verbouw
- renovatie
- onderhoud
- houtskeletbouw
- machinale houtbewerking
- kozijnenspuiterij

M.C. van Voordenstraat 2, 1483 GB De Rijp tel: 0299 673487 fax: 0299 674626 www.duinmaijer.nl

Houtaantasting?

**HOUTWORM
BOKTOR
BONTEKNAAGKEVER**

ATTACK[®]
DIERPLAAGBESTRIJDING

EFFECTIEVE BESTRIJDING MET GARANTIE • ISO 9001:2000 GECERTIFICEERD
40 JAAR GESPECIALISEERD IN HET BESTRIJDEN VAN HOUTAANTASTERS, ZWAMMEN EN VOGELWERING

BEL GRATIS NOORD-HOLLAND: 0800-0242000

WWW.ATTACK.NL • VCA-GECERTIFICEERD • WWW.ATTACK.NL

Voor alle rieten daken al meer dan 65 jaar

- vakkundig advies
- dakvernieuwing
- renovatie van dakconstructies
- aanbrengen isolatie/- platen
- reparatie en onderhoud
- ontmossen
- dakramen en dakkapellen

lid van:

Rietdekbedrijf J.P. Kooijman B.V. info@kooijmanrietdekkers.nl
 Ruigeweg 119A, Schagerbrug www.kooijmanrietdekkers.nl
 T 0224 57 13 28 of 06 53 89 18 49 Voor West-Friesland: T 0229 20 18 62

HANG- EN SLUITWERK

Amsterdam Z.O.
Amsterdam
Utrecht
Bussum
's-Hertogenbosch

www.weijntjes.nl

voor:
 nieuwbouw - verbouw
 renovatie - restauratie
 woningbouw
 utiliteitsbouw
 sportaccommodaties
 interieur adviezen

**sander duma
architecten bna**

1841 gb stompeteren
 noordervaart 73
 tel. 072-5039847
 fax 072-5039803
 e-mail: post@sanderduma.nl

www.sanderduma.nl

Heeft u bouwplannen?

Bouwer van burger- en utiliteitsbouw, restauratie, renovatie, onderhoudswerken en projectontwikkeling.

Akerbouw bv
BURGER- EN UTILITEITSBOUW

Akerbouw b.v. Geesterweg 6, 1911 NB Uitgeest T: 0251-315817 www.akerbouw.nl

KIEK 18

Werkzaamheden op de weg met een wals als een grote ijzeren doos, veel mannen met petten en een forse stolp achter de begroeiing. Zou ergens in Kennemerland moeten zijn. Maar helaas kwam niemand op het spoor en zal, voordat misschien toch nog iemand de locatie aanwijst, deze plek met deze stolp onbekend blijven. Wellicht kan een verbeterd stolpenspeurhond toch nog iets meer achterhalen, ook met wat er achter op de foto staat: 'Hoe(...)weg 1934'. Zie Nieuwsbrief 65.

KIEK 19

Kijk voor deze kiek achter het overigens imposante hek om de stolp te zien waar het bij deze kiek om draait. En wat is deze kiek een extra bijzonder boerenplaat(s)je! Een koninklijk hek voor een statige stolp. Tussen de twee gemetselde hekpalen met bekroningen als reusachtige witte kolen een pittig een-assige trekker gekoppeld aan een platte wagen met vier melkbussen. De bestuurster kijkt met knijpogen in de winterzon, want dat moet het gelet op de kale boomtakken, maar vooral op de sneeuwkettingen om de trekkerbanden wel haast zijn. De tractorchauffeuse heeft haar modieuze jas tot de kraag dichtgeknoopt en poseert met een vage glimlach zeer bewust voor de fotograaf met haar dat perfect is gekapt in een coupe die lijkt op die van onze huidige koningin. Dan het hek: meer dan manshoge pilaren, die in een vast ritme van

7 lagen en 1 inspringende laag stenen is opgebouwd. De poort die bestaat uit twee gelijke houten deuren staat wijd open en toont een wit vlak onderaan en boven een raster van gietijzer in een ruitpatroon. De poort draagt een joyeuze golf als kalf. De bulleye, de elektrische buitenlamp, aan de rechter pilaar is hierin een in het oog springend detail.

Ojief

De stolp staat vanwege het standpunt van de maker enigszins verborgen. Maar het rietgedekte puntdak met pannengedekte nok is even majestueus als goed verzorgd. Hier is minstens sprake van twee ruime overstekken of anderhalf vierkant. De vierkante schoorsteen in het rechter dakvlak priemt recht in de strak (blauwe?) winterlucht. De kale boomkruinen lijken om die reden op omgekeerde straatbezems. De spiegel in het dakvlak is ruim bemeten en heeft een gracieuze ojiefrand. De zwarte pannen glimmen je tegemoet. Boven de dakgoot tellen we nog twee rijen pannen als herinnering aan het feit dat het dak behalve voor de sier, ook dient voor de drinkwatervoorziening. In de enig zichtbare gevel rechts een klein model raam met een keurig wit valletje en achter de trekkerchauffeuse een ruimer bemeten raam met een gebogen bovenkalf. Dit doet vermoeden dat we kijken naar het woongedeelte. Is u bovendien die houten laarzenknecht opgevallen, links van de poort. Al met al een zeer opmerkelijk beeld, dat naar de redactie hoopt, door velen wordt herkend.

Daarom weer die vraag. Waar staat (of stond) deze stolp? Reacties naar het secretariaat. ▲

STOLPENBOEK HEERHUGOWAARD

FOTO UIT BESPROKEN BOEK

Deel 3 van de trilogie 'Stolpboerderijen in Heerhugowaard' is verschenen. Auteur Henk Komen heeft hiermee zijn megakarwei afgerond: het documenteren, vastleggen en publiceren van alle stolpen, hun eigenaren en bewoners in het ooit zo met die stolpen rijkbedeelde Heerhugowaard. Een geweldig werk dat veel respect verdient, vooral ook gezien de grootschalige teloorgang van de landelijke bouwkunst en agrarische bedrijvigheid in relatief korte tijd.

In deel 3 komen in meer dan 130 verhalen zo'n tweeduizend inwoners van De Noord, Veenhuizen en Verlaat aan het woord en in beeld. Verhalen over verbrande boerderijen, over de boeren, tuinders en broodbakkers, grutters en herbergiers, armoede en vliegende tering. Wie weet nog van slikkers en modderlingen en het darinckdelven? Van de gravin van Nassau en de ondergang van Slot Torenburg? De stolpen vormen de rode draad in het boek en worden in perspectief gezet van de geschiedenis en het volksleven over de afgelopen 380 jaar. Het boek bevat ruim 280(!) vaak nooit eerder getoonde afbeeldingen en verwijst met namen- en boerderijenregister naar alle adressen die in de drie boeken zijn genoemd. Het is daarmee een uitgave geworden die tot een van de meest complete historische publicaties behoort die ooit over Heerhugowaard zijn verschenen.

Het boek (21 x 25 cm) telt 300 pagina's met 280 afbeeldingen en is verkrijgbaar voor € 32,50 in de boekhandel en Readshop of bij de uitgever Pirola.

t: 072-509 31 31 of webshop: www.pirola.nl ▲

FOTO: PARTICULIERE COLLECTIE

Kiek 19. Waar en wie door deze bijzondere poort?

Nou vooruit dan..., maar de volgende is weer een stolp!

BOUWKUNDIG ONTWERP-
EN TEKENBUREAU
KONING BV

SCHREPEL 12 DE GOORN - TEL.: 0229 - 540996

WWW.MAARTEN-KONING.NL

Huisduinen / Den Helder

AGRITEAM
MAKELAARS
TE KOOP

Hensbroek, Oudelanddijkje 16

Rietgedekte stolpboerderij met twee grote schuren op circa 3.300 m². Eventuele aankoop van meer grond is bespreekbaar. Als u veel ruimte zoekt, zowel in uw woning als wat betreft schuurruimte en erf, dan is dit de aangewezen plek voor u! Het is gelegen aan langs de Ringvaart. U ervaart op deze plek écht het landelijk wonen met fraai uitzicht, ruimte om u heen en doorgaand water vóór uw stolp.

Vraagprijs € 390.000,- k.k.
Informatie bij agrarisch makelaar
George van der Velden

AGRITEAM NOORD-HOLLAND B.V.

Noordervaart 30 * 1841 HA Stompeloren

Tel. 072-5039797 * E-mail noordholland@agriteam.nl

Agrarisch en landelijk o.g. * Onteigeningsbegeleiding

Emigratiebegeleiding * Productierechten

www.landelijk-wonen.nl

www.agriteam.nl

T P A
H G

trigallez
peeters
van apeldoorn
hangelbroek
gouwetor
architecten
bna

postbus 2190

1620 ed hoorn

t 0229-212919

f 0229-217961

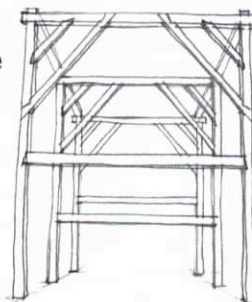
e info@tpahga.nl

www.tpahga.nl

architecten

restauratie
transformatie
nieuwbouw
verbouw

ARCHITECTENBUREAU
KLEIN

Zaanweg 59
Wormerveer
075-6287686
www.kleinbv.nl

**PRONK BOUWT MET
MEERWAARDE**

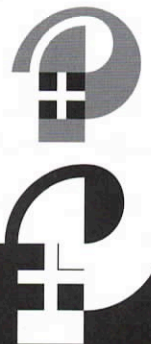
PRONK BOUW BV

nieuwbouw verbouw onderhoud

Machinestraat 2, postbus 20, 1749 ZG Warmenhuizen
Telefoon (0226) 391374, fax (0226) 392032

E-mail: info@pronkbouw.nl, website: www.pronkbouw.nl

rieten dak?

scherpe premie,
toch goed verzekerd!
kijk op de-jong.nl

deJong

0223 68 87 88

ALKMAAR DEN HELDER SCHAGEN

ALLE HENS AAN DAK

De provincie Noord-Holland ondersteunt met het Noord-Hollands Fonds voor Monumenten het behoud en voortbestaan van o.a. stolpboerderijen. Met de mogelijkheid gebruik te maken van de Noord-Hollandse monumenten-hypothek die ook van toepassing is op stolpen die niet als monument zijn geregistreerd en stolpen op gemeentelijke monumentenlijsten.

Het gaat om stolpen waarbij aantoonbaar kan worden gemaakt dat restauratie van het dak (dakbedekking, dakgoten en constructie) eerste prioriteit heeft. De eigenaar kan daarbij, na selectie van de ingediende inzendingen, in aanmerking komen voor een laagrentende hypothek voor een restauratie met kosten van maximaal € 25.000,-. De regeling wordt uitgevoerd door het Nationaal Restauratiefonds. Aanmelden kan bij de Boerderijstichting Noord-Holland.

Welke stolpboerderijen komen in aanmerking?

Om voor een laagrentende lening in aanmerking te komen moet de stolpboerderij aan de volgende voorwaarden voldoen:

- de stolpboerderij is geen rijks- of provinciaal monument;
- de stolp heeft een vierkant houtskelet danwel een houtskelet bestaande uit een meervoud van een vierkant dat dient als draagconstructie voor een hoog piramidevormig dak; of de stolp is een langhuisstolp of een stolp van het Wieringer type;
- de bouwperiode is tot 1940.

Hoogte van de lening

Er is een hypothek aan te vragen voor een bedrag van € 25.000,- (inclusief de afsluitkosten van de financiering en de notariskosten). Het gaat hierbij om de voor restauratie noodzakelijke kosten om de stolp(en) op oorspronkelijke wijze wind- en waterdicht te maken. De Monumentenwacht Noord-Holland voert een inspectie uit en begeleidt de begroting.

De lening aanvragen in 3 stappen

Stap 1: Melding van de wens voor een aanvraag, in te dienen bij de Boerderijstichting.

De melding dient uiterlijk vòòr 1 november 2011 en de erop volgende jaren tussen 1 maart en 1 april van elk jaar zijn ontvangen. De aanmelding dient zoveel mogelijk informatie te bevatten over de huidige en gewenste toestand, plannen tot restauratie en tijdsplanning. Als bijlagen is beeldmateriaal gewenst. Boerderijstichting en Monumentenwacht voeren op de aanmeldingen een eerste toets uit en de indieners ontvangen bericht.

Jaarlijks worden maximaal vier aanvragen in behandeling genomen.

Stap 2: Vaststellen noodzakelijke kosten.

Monumentenwacht Noord-Holland maakt een inspectierapport van de stolp (kosten op uurvergoedingsbasis: € 63,- per uur, vrij van btw). Vervolgens stelt een architect of aannemer de voor de restauratie noodzakelijke kosten vast. Het formulier *Vaststelling voor restauratie noodzakelijke kosten* is te downloaden op de website van het Restauratie-fonds.

Stap 3: Aanvraag indienen bij Restauratiefonds.

De geselecteerde vier indieners kunnen met het meegezonden aanvraagformulier plus het inspectierapport en kostenbegroting een lening aanvragen bij het Restauratiefonds.

Is vooroverleg wenselijk?

Bij twijfel over de financiële haalbaarheid kan het verstandig zijn om het vooraf te bespreken met de financieel accountmanager van het Restauratiefonds (t: 033-253 156). Voor technische vragen is rechtstreeks contact op te nemen met de Monumentenwacht Noord-Holland (t: 075-6474588, e: info@monumentenwachtnoordholland.nl).

Rente

De rente ligt 5% onder de markrentre met een minimum van 1,5%. De rentevaste periode is 10 jaar.

Overige kenmerken van deze lening

- De looptijd is maximaal 30 jaar.
- Het minimale maandbedrag aan rente en aflossing is € 100,-.
- De afsluitkosten zijn 1,5% van de hoofdsom.
- De lening is niet overdraagbaar.

www.restauratiefonds.nl
www.monumentenwachtnoordholland.nl
www.boerderijstichting.nl
(secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen, t: 072-581 68 88 (dag.10-12.30 uur). ▲

STOLP EN STATUS

Onze Beemster stolpboerderij is gebouwd in 1859. Vandaag is het topschot in de voorgevel groen geschilderd, maar op de foto is het houten schot nog beschilderd, alsof het een bakstenen topgevel betrof; dat had meer status. Het kwam in die tijd zelfs voor dat ook zo'n topschot slechts decor was, zonder kamertje erachter. De boerderij vertoont meer tekenen van status, namelijk de tuindeuren in de gevel. Dat kwam vaker voor in de Beemster. Als je één tuindeur had was je welvarend; had je er twee dan was je rijk; maar had je er drie dan was je stinkend rijk. Onze boerderij heeft er drie. De derde op de foto, verscholen achter een boom, dat was de "rouw- en trouwdeur", die alleen bij huwelijken en begrafenissen gebruikt werd.

Boerenfamilie

Op de foto de trotse familie Kwadijk met de bokkenkar. Volgens Jan de Groot (stolpenkenner) moet de foto uit ongeveer 1910 zijn, want het kleine meisje is Marie, het nakomertje dat in 1909 geboren is.

De boerderij is vier generaties lang in het bezit van de familie Kwadijk geweest. Maar vlak na de tweede wereldoorlog verkocht aan een advocaat uit Den Haag die er ondergedoken heeft gezeten. Boer Reindert Kwadijk pachtte hem toen. Hij mocht er blijven wonen en werken. Maar toen de Haagse eigenaar overleed (en het werk boer Kwadijk ook te zwaar ging wegen), hebben de erfgenamen de boerderij door een rentmeester in Amsterdam laten verkopen. In 1977 werd Cornelis de Jong de gelukkige eigenaar. Hij vestigde zijn architectenbureau erin en verbouwde de stallen tot woonhuis. Nog dagelijks genieten wij van dit heerlijke huis en deze mooie plek.

Maja de Jong-de Herder
Middenbeemster ▲

NAJAARSEXCURSIE WESTWLOUD EN HOOGKARSPER

Op zaterdag 5 november voert onze jaarlijkse najaarsexkursie naar West-Friese stolppareltjes in Westwoud en Hoogkarspel. Vier stolpen worden bezocht en de trotse bewoners vertellen graag over de historie, de indeling, het vroegere en huidige gebruik en het wel en wee van restauraties en verbouwingen. Snel opgeven met de hier afgedrukte bon geeft de meeste kans aan deze interessante excursie deel te kunnen nemen want de belangstelling is bij voorbaat groot.

De Wilhelminahoeve (1853), dr.Nuijensstraat 21 in Westwoud.

De Martha Hoeve (1873), dr.Nuijensstraat 63 in Westwoud.

Streekweg 30-32 in Hoogkarspel tijdens dakwerkzaamheden in 2007.

Westwoud en Hoogkarspel liggen al eeuwenlang West-Fries te zijn in 'de Streek', midden tussen Hoorn en Enkhuizen. Veeteelt was, en is nog voor deel, de belangrijkste bezigheid. Oostelijk van Hoogkarspel blijft de lintbebouwing onveranderd maar voeren de tuinbouwactiviteiten de boventoon, in een vroeger zeer waterrijk landschap.

Die agrarische activiteiten spiegelen zich in de bebouwing; want waar de veeteeltboerderijen hun vorm vinden in forse stolpen zijn het richting Enkhuizen vooral tuindershuizen en kleine stolpjes dicht bijeen aan de smalle lintweg. Huizenbouw vind je in grote nieuwbouwcomplexen met name in het voormalige Grootslag, het oostelijk gebied.

Westwoud bezit een gaaf centrum zover je in een lintbebouwing van een centrum kunt spreken. Rond de twee charmante 19^e eeuwse kerkgebouwen is een handvol historische prachtstolpen gegroepeerd waarvan wij er voor de excursie drie hebben geselecteerd, de vierde -ook geen miezerig boerderijtje- staat iets verder in Hoogkarspel.

Wilhelminahoeve, dr. Nuijensstraat 21

Voorjaar 1914 moet zich een lichte paniek hebben voorgedaan in het anders zo bedaagde gemeentehuis van Westwoud. Hoffunctionarissen hadden burgemeester en wethouders laten weten dat hare majesteit koningin Wilhelmina *hoogsterzelver* de wens te kennen had gegeven West-Friesland te willen bezoeken met een bezoek aan enkele agrarische bedrijven. Vooral om zich te informeren over de kwaliteit van veestapel en kaasbereiding. De keus daarvoor was snel gemaakt: het moest de stolp worden van Piet van Diepen, schoonzoon van burgemeester Neefjes. Deze stolp werd als een pronkstuk van de gemeente beschouwd. De stolp is in 1853 gebouwd voor Cornelis Neefjes, een grote boer die met zijn stolp zijn welstand kon tonen. Toen was de voorgevel overigens ook nog getooid met een houten topgevel met timpaan en siervazen en op het dak een ronde schoorsteen.

De prachtige rouw- en trouwdeur met bovenlicht en het houtsnijwerk aan de belendende kaasmakerij getuigen nu nog steeds van de rijkdom van toen. Overigens mocht de koningin niet door die deur naar binnen maar werd de zijdeur ingeloodst. Binnen heeft zij het fraaie interieur bewonderd, de smuiger, de pronk-kamer met het stucwerk en de destijds aanwezige zomerstal. De huidige bewoners, de familie Van Dijk, hebben de stolp met alle respect behandeld. De kaasmakerij fungeerde als tandartspraktijk.

FOTO: MART GROENTJES

FOTO: MART GROENTJES

FOTO: VAN KAMPEN

Westwoud, begin 20ste eeuw met links nr 21, rechts nr. 22.

Dr. Nuijensstraat 22

De tegenoverliggende stolp staat prominent op een terp, naast de kerk. 18 bij 18 meter groot, met de darsdeuren aan de zijkant en de koestal van de wegkant naar de wei. Tot enkele jaren geleden een boerenbedrijf dat echter op deze plaats niet aan groei kon toekomen. De stolp werd er bouwkundig niet beter op en op de vierkantsconstructie en enkele gevels na werd het binnenwerk gesloopt. De herbestemming leverde een schoolvoorbeeld van een smaakvolle woonstolp op, naar ontwerp van architectenbureau Cornelis de Jong, onder supervisie van Bert van Langen. Het gezin Leeuw woont er nu na de verbouwing van zo'n tien maanden sinds april dit jaar met zeer veel plezier. Bijzonder is te zien hoe bewaarde restanten van de vroegere boerderij met alle eigentijdse gemakken zijn gecombineerd waarbij ook de vroegere indeling van kamers, stal en dars nog zijn af te lezen. De fraaie voordeur, de ronde schoorsteen, de boomgaard en het 'skape-erf' zijn ook gebleven maar in de windvaan op het dak is nu een leeuw te herkennen.

Martha Hoeve, dr. Nuijensstraat 63

Een stolp met een bijzondere voorgevel die er rond 1900 in 'chaletstijl' is aangebracht. De ronde schoorsteen met het wapen van Westwoud is van 1870 maar de stolp zelf is veel ouder. In de jaren zestig van de vorige eeuw heeft de boerenfamilie het interieur op zijn 'boerenfamilies van die tijd' ingericht maar de prachtige pronkkamer is vrijwel onaangestast gebleven. Het geheel is van een royale maat en wordt fasegewijs gerestaureerd door de familie van der Ham-van Tartwijk, daarbij van advies voorzien door Boerderijenstichting en architect Ko Graas van bureau Cornelis de Jong. Zie de 'Binnenkijker', op pagina's 10 en 11 in dit nummer.

Streekweg 30-32, Hoogkarspel

Een prachtstolp uit 1865, in 10 jaar in fasen respectvol en kundig gerestaureerd. Een zogeheten kameleon-woning want de forse stolp is in drie wooneenheden gesplitst. Naast de hoofdfamilie van Kampen wonen de ouders

van de heer des stolphuizes in het (ook vroegere) woongedeelte dat bij de West-Friese stolp met ingangsdeur gewoonlijk achter de rechterzijgevel is gesitueerd. Bovendien woont nog een familielid in de voormalige, aangebouwde arbeiderswoning. Was al eerder het hek aan de weg grondig verbeterd, recentelijk zijn het dak en de ronde schoorsteen onder handen genomen en het resultaat is wonderschoon. Let eens op het siersmeedwerk van de hekken en op de speciale versie van de West-Friese kleuren: licht- en donkergroen met wit en een kleur die twijfelt tussen steenrood en ossebloed.

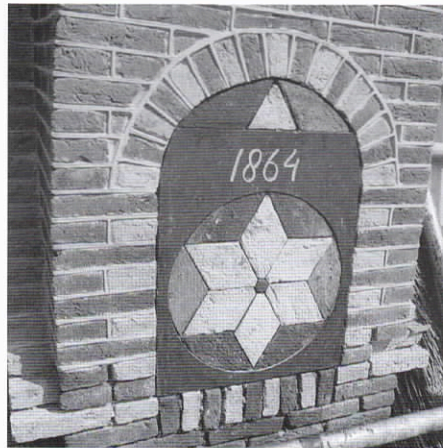

FOTO: W. VAN KAMPEN

Het programma:

09.45 uur. Ontvangst met koffie in Dorpshuis De Schalm, dr. Nuijensstraat 14/8, 1617 KC Westwoud
 10.30 uur. Groep 1: dr. Nuijensstraat 21, groep 2: dr. Nuijensstraat 22. Om 11.45 uur ruilen de groepen om.
 13.00 uur. Lunch in Dorpshuis De Schalm.
 14.00 uur. Groep 1: dr. Nuijensstraat 63, groep 2: Streekweg 30-32. Om 14.45 uur ruilen de groepen om. Einde excursie: ca. 17.00 uur. ▲

De betegelde smuiger in de Wilhelminahoeve.

FOTO: MART GROENTJES

Mee met de excursie?

- Deelname is uitsluitend mogelijk met het inzenden van de bon (max. 2 personen).
- Volgens het principe 'wie het eerst komt...' worden de eerste 50 inzendingen geselecteerd.
- Deelname is met eigen vervoer, carpoolen is raadzaam.
- Deelname is € 25,- p.p. incl. koffie, excl. lunchkosten en vervoer.
- De parkeermogelijkheden worden bij de koffieontvangst toegelicht.
- Elke inzender van de bon ontvangt bericht over de mogelijkheid van deelname.

najaarsexcursie
DEELNAMEBON

Ondergetekende wil deelnemen aan de Najaarsexcursie op zaterdag 5 november 2011.

Inzendingen worden behandeld naar volgorde van binnenkomst.

Ik kom met ... persoon(en) (maximaal 2)

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Telefoon en e-mailadres: _____

Datum: _____

Uitknippen en in een gefrankeerde envelop opsturen naar:
 Secretariaat Boerderijenstichting Noord-Holland, Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen.

KWANTES

fundas landelijk

makelaardij

 Middenweg 9 | Postbus 15 | 1619 BL Andijk
 Tel. 0228 - 59 22 44 | www.kwantesmakelaardij.nl

**MIDWOUD
MIDWOUDER DORPSSTRAAT 5**

"Mogelijkheid om dubbel te bewonen". Zeer fraaie, centraal in het dorp gelegen, Noord-Hollandse stolpboerderij met paardenshuurtje en prima kapschuur op 5.820 m² eigen grond. Het woondeel van de boerderij is in 2010 en 2011 grotendeels verbouwd.

VRAAGPRIJS € 640.000,-

de sleutel tot agrarisch bezit

uwstolp.nl

 Ambachtelijk gebouwd,
 met liefde bewoond...

Ambachtelijk verzekerd.

 Het verzekeren van een stolp is een ambacht dat wij tot in de nok beheersen. Meer informatie? Bezoek uwstolp.nl

 Het product **uw stolp** en de website uwstolp.nl zijn initiatieven van Wederkerige 1820, dé West-Friese verzekeraar van brandschade en meer.

Van Lierop

Houtinsectenbestrijding | Zwamsanering | Houtrestauratie | Vochtwering

Conserveert & Herstelt Hout | Verdrijft Vocht

**Controleert uw stolp
gratis op aantasting**
**De grootste vriend
van de stolp**

 BEL: Heerhugowaard 072 5741856 Tevens vestigingen in Assen en Alphen a/d Rijn www.vanlierop.nl
 ISO 9001, VCA* & KOMO gecertificeerd. Lid NVPB. 50 jaar ervaring. Schriftelijke garantie.

Sinds 1924 een begrip in de regio

RIETDEKKERS BV

 Zwaagdijk-Oost 286, 1682 NS Zwaagdijk-Oost
 telefoon: 0229 - 262140, fax: 0229 - 581108
info@rietdekkersbedrijfsijm.nl, www.rietdekkersbedrijfsijm.nl

**Timmerfabriek
Visser**

 TRAPPEN, DEUREN, RAMEN
 EN KOZIJNEN, LIJSTWERK,
 HOUTCONSTRUCTIES,
 BETIMMERINGEN EN
 RESTAURATIEWERK

 Noorder IJ- en Zeeweg 8
 1505 HG Zaandam
 T 075-6177984, F 075-6162819
info@timmerfabriekvisser.nl
www.timmerfabriekvisser.nl

Boersen Bliksembeveiliging
U wilt bij onweer toch óók relaxed wonen?

- Bliksembeveiliging
- Overspanningsbeveiliging
- Aarding
- Inspectie

 De Wieken 52 1777 HT Hippolytushoef tel. (0227) 594640 fax. (0227) 594641
 E-mail: info@boersen.nl Internet: www.boersen.nl
Visser Hraam

DORS OF DARS

De dors (of dars) loopt aan één zijde van de stolp van voor naar achter, soms van zijgevel naar zijgevel. Aan de buitenkant te zien aan de grote dorsdeuren (of darsdeuren). Die deuren, voor het inrijden van de hoge hooiwagens, zie je bij het 'Noord-Hollandse Normaaltype' (in de doogmakerijen en Kennemerland) aan de achterzijde en bij het West-Friese type (in West-Friesland) aan de voorzijde van de stolp. Maar waar spreken ze van dors en waar van dars?

De dors (of dars dus) is de ruimte in de stolp die z'n naam ontleend aan het dorsen van graan, op de dorsvloer. Dit kwam voor bij stolpen met een gemengd bedrijf. In latere perioden gingen de boeren over op vrijwel uitsluitend veehouderij en werd dorsen zeldzamer. Maar de naam dors (dars) bleef. De naam 'deel' wordt ook nogal eens gebruikt maar wij zeggen: nooit meer doen want dat is iets van de saksische boerderijen en werd in de Noord-Hollandse contreien niet gebezigd. De naamgeving dors of dars is afhankelijk van het spraakgebruik per regio. Grofweg hoor je het woord dors buiten de regio West-Friesland want daar heb je het over dars en 'darsdeuren'. De dorsdeuren of darsdeuren worden ook wel aangemerkt als wagendeuren, inrijdeuren en (als historische benaming): hoydeuren'.

Wie dors wie dars

Het is interessant om te merken hoe taalzuiver dit onderwerp in gesprekken en publicaties naar voren komt, reden om dors en dars hierbij op een rijtje te zetten:

- L.Brandts Buys in de begrippenlijst van de stolpenbijbel 'De landelijke bouwkunst in Hollands Noorderkwartier' (1974):
dars: dorsvloer en inrit
darsdeur: de grote dubbele deur

darsweeg: buitenwand

dors: hoofdzakelijk Kennemerland en Wieringen; zie dars en darsk

In zijn tekeningen van de stolptypes overal het bijschrift: *dars*.

- De opmetingstekeningen van het SHBO (Stichting Historisch Boerderijonderzoek) geven in het hele stolpengebied zowel de benaming dors (soms *dorsch*) aan als ook *dars* en dat is afhankelijk van de bouwkundige die de opmetingen heeft uitgevoerd.
- H.Gallée, de auteur van 'Het boerenhuis en zijn bewoner' (1908) rept van *dorsch* en *dorschvloer* maar in tekeningen van *darsch*.
- K.Uilkema, de auteur van vooral de Friese boerderijtypes, noemt in 1920 een stolp in Assendelft met een *dars*.
- R.C.Hekker, de auteur van 'De Noord-Hollandse Stolp' (z.j.): *dorschvloer* of *darsvloer*; en *dars*, *darsdeuren*. Ook *darsk* voor het Wieringer type.
- S.de Jong, kenner van de Noord-Hollandse stolp, in 'Vijf Noord-Hollandse boerderijbestekken' (1985): *darsdeuren* bij opmerking ligging aan de weg in West-Friesland; *dorschvloer* bij bestek stolp Egmond en *dars* bij beschrijving stolpen in de Schermer.
- In de beschrijvingen van Provinciale monumenten in de Zijpe: *darsdeur*=opgeklampte dubbele schuurdeur.

Waar dors waar dars

Diverse publicaties van regionale en plaatselijke auteurs, instanties en historische verenigingen werpen licht op het woordgebruik ter plaatse:

Bergen: *dors*

Schermer: *dors*

Amsterdam: *dors*

Haarlemmermeer: *dorsvloer*

Heemskerk: *dors*, *dorsruimte*, *dorsdeuren*

Heerhugowaard: '*dors of dars*'

Texel: *dors*, *dorsvloer* maar de meest gebezigde term: *rijing*

Wieringen: bij het Wieringer type: '*dors of darsk*'

Wormerland: *darsdeuren*

Beemster: *dars*

Edam: *dars*

Schagen: *dars*

Hoorn: *darsdeuren*, *dorsvloer*

Den Helder: *dars*, *darsdeur*.

Dors of dars: het kan allebei en wordt dan ook door elkaar gebruikt, ook in onze uitgave 'De stolp te kijk'. Maar de voorkeur heeft, vinden wij toch, de naamgeving ter plaatse en die is, zoals opgemerkt, grotendeels afhankelijk van het regionaal voorkomende stolptype. Spreuk in een stolp te Zwaag: z'n darsdeur open hewwe' (een grote mond opzetten). ▲

Wognum, Oude Gouw 12. Darsdeuren, dars en darsweeg.

Heiloo, Nijenburg. Dors (31 meter lang).

B I N N E N

In de Binnenkijker kijken we binnen in de stolp. Nog meer dan de exterieurs van de stolpen zijn de interieurs zeer verschillend. In deze aflevering een stolp die ook in de najaarsexcursie 2011 is opgenomen.

Ergens in de driehoek Binnenwoizend-Ouwe Dik-Hoogkarspel verschijnt als bij toverslag een statige stolp vanachter een rij van vier leilinden. Bijna direct aan de weg verheft de klassieke West-Friese stolp het majestueuze puntdak ten hemel. Een grote ronde schoorsteen reikt naar de overwaaiende witte wolken en nog hoger.

Zwitserland?

De rijke versiering van deze 'Martha-Hoeve' is de aanschouwer bijna teveel. Eerst dat fraaie metselwerk, dan de forse T-ramen, de gedetailleerde pronkdeur, daarboven het klein formaat balkonnetje, weer daarboven een opmerkelijke topluifel en verder uitbundig lofwerk in Chalet-stijl. De gevel van het voorhuis telt vier leeuwenkopjes plus een gevelsteen met dravend werkpaard en op de punt een pilon in de vorm van een narrenkap als sierlijke variatie op de makelaar. Daar komen nog twee enorme muurankers en de indrukwekkende darsdeuren met bovenlicht bij. Een forse rieten kap met aan de westkant een ronde schoorsteen anno 1873 (met siersteen waarop nog vagelijk een boom: het wapen van Westwoud) bekroont de stolpboerderij. Over de volle breedte van het erf een stoer ijzeren hekwerk met kroontjes (of appeltjes) op de staanders. Het is deze veelheid aan details (anno 1900) die men bij een eerste aanblik doet duizelen als aan de rand van een diep ravijn in de Zwitserse alpen.

Schuur gezocht

Familie Van der Ham-van Tartwijk bewoont sinds 2006 de 'Martha-Hoeve'. Een naam die bleef als eerbetoon aan de oude eigenaars, de familie Schouten. Tante Ma was de ongetrouwde zus (Schouten), die hier tot rond 1950 samen met twee eveneens ongetrouwde broers het boerenbedrijf bestierden. Een neef zette het bedrijf voort. Na circa 1980 bouwde een volgende generatie het bedrijf langzamerhand om tot een gecombineerd akkerbouw- en bollenbedrijf. Indertijd zochten Huub en Esther nadrukkelijk naar een huis met een grote schuur en speurden vooral in de categorie agrarische objecten. De eerste kennismaking met een stolp was er een in Opperdoes. De belangstelling was gewekt. Toen de 'Martha-Hoeve' opdook op de website van Marktplaats was het hek van de dam. Niet dat zij zich roekeloos in een avontuur stortten. Niks daarvan. Weloverwogen zetten ze stappen die leidden tot restauratie van het rijksmonument en realisatie van hun woonwensen. Een meerjarenplan was het meest voor de hand liggend. Zowel voor de planning, als voor de financiering. 'En nu', zegt Esther lachend, 'is het helemaal leuk'. Ze vonden een architect en een aannemer en zochten contact met Monumentenzorg, gemeente en bank. Vanaf het begin van de verbouwing woonde de familie in het oorspronkelijke woongedeelte en dat bleek een groot voordeel. Recent verhuisde de familie met hun twee

kinderen Floris en Rosalinde naar de herbestemde woonfunctie op de plek van lange en korte regel en naar de verdieping.

Restauratie en herinrichting

De restauratie en herinrichting is met zorg en smaak onder handen genomen. Het volume van de stolp met een grondoppervlak van 22x22 meter is met verstand van zaken opnieuw ingedeeld. Zo ontstond er een ruime woonkamer annex keuken op de stallen en een speelkamer annex vergaderruimte op de voormalige dars. Dankzij de toepassing van een inpanidige gaspui extra comfortabel, terwijl het stralende blauw en de constructie van de darsdeur deze ruimte extra cachet geven. De hergebruikte tuigkastdeuren draagt extra bij aan de woonsfeer. De verdieping kreeg moderne en ruime slaapkamers. Extra licht wordt toegelaten via zestien gelijke dakvensters die zorgvuldig zijn opgenomen in de rieten kap. Het vierkant met aan drie zijden een overstek blijft een open ruimte.

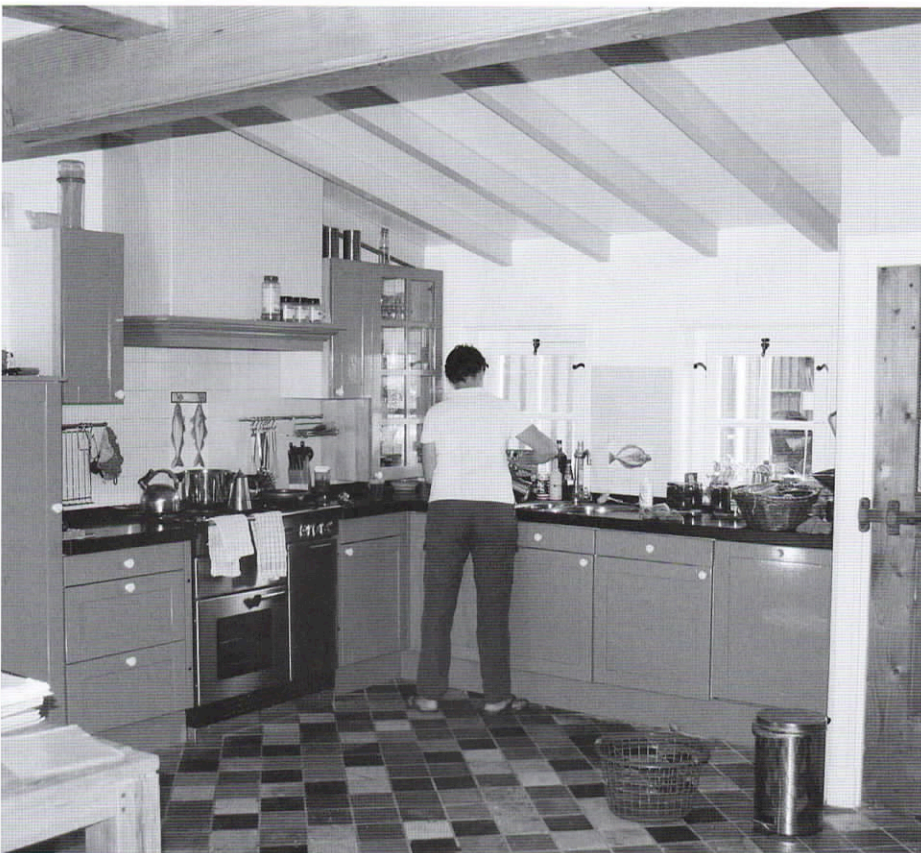
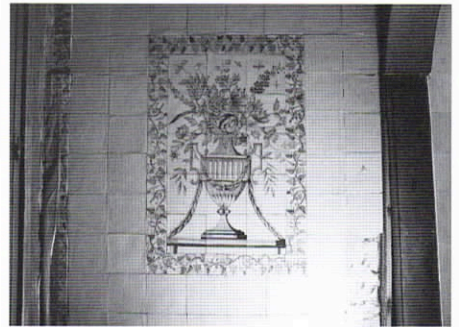
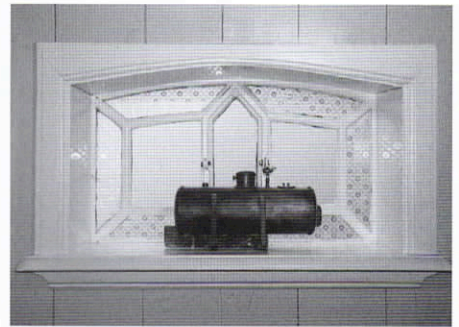
Verborgene schatkamer

Het oude woongedeelte dat uit 1960 stamt, bevindt zich in de sloopfase. De oorspronkelijke houten plafonds en balken komen weer in het zicht. Zelfs restanten van oud behang. De inpanidige kelder moet echter zo goed als verloren worden beschouwd. Door een wirwar van opengelegd raggelwerk en een woud van electra-buizen gaat Esther voor naar het geheim van de 'Martha-Hoeve'. In een muur van bleek behang is de deur naar een verborgene opkamer, die zich nog in geheel oorspronkelijke staat bevindt. Honderd jaar terug in de tijd. Het interieur is van adembenemende schoonheid. Wanden, plafond en schoorsteenmantel zijn gehout. Het tegelwerk wonderschoon. De wandkasten, het raamkozijn met binnenluiken: geweldig. Hier wil een stolpenliefhebber het liefst blijven en stilletjes uitkijken over de drukte op de dorpsweg. Deze pronkkamer heeft precies de boerensjiek zoals destijds bedoeld en is daardoor met recht een schatkamer. Een absoluut toppunt! Eenmaal aan de koffie komt de reflectie. Huub en Esther prijzen zich gelukkig met deze fantastische woon- en leefplek. De stolp heeft een unieke sfeer en voelt voor beiden als een echt huis en is een paradijs voor de kinderen. Esther: 'Ik voel me hier een tevreden mens, blij met de kans die we pakten.' 'Change It' van Stevie Ray Vaughan past daar het beste bij. ▲

k i j k e r

FOTOS: MART GROENTJES

KLAVER
MAKELAARDIJ

KIJK VOOR HET
GROOTSTE
AANBOD
STOLPEN
IN NOORD-
HOLLAND OP
WWW.KLAVERMAKELAARDIJ.NL

KLAVER
MAKELAARDIJ

Trambaan 12
1733 AX Nieuwe Niedorp
T: 0226 414 008 | F: 0226 414 009

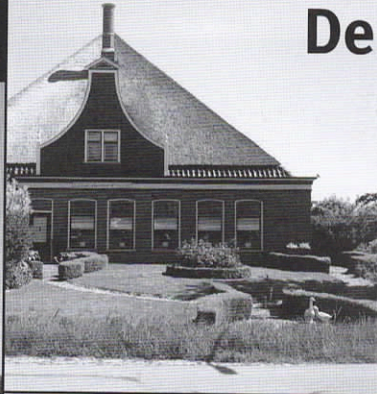
BUITEN
STATE

Tunda Landelijk

WWW.KLAVERMAKELAARDIJ.NL

Onderlinge Verzekeringsmaatschappij
De Veenhoop

Speciaal voor de brandverzekering
van rietgedekte panden.
Goede voorwaarden met lage premies.

Voorbeeld: brand-/stormverzekering woonboerderij steen/riet
vanaf € 1,60‰ en woning steen/schroefriet vanaf € 0,80‰.

Hoornseweg 2, 1687 ND WOGNUM, telefoon 0229 57 22 57
www.ovmdeveenhoop.nl, info@ovmdeveenhoop.nl

MOLENAAR
BERGEN 072 581 33 97 **RIETDEKKERS** KOEDIJK 072 561 44 46

Bekijk onze website op www.molenaarrietdekker.nl

IWEMA BOUW
Ook voor een stolpbeleving binnen
06 - 108 26 456

BOER&JONGENS

In deze historische rubriek grasduinen we verder in het rijk gevulde fotoarchief van de bekende Noord-Holland fotograaf Wijnidel Jongens, die vorig jaar overleed. Hij legde het boerenleven vast in vele kenmerkende aspecten. Dit jaar aandacht voor het thema hooi. Van hooihuis tot kuilgras.

Polder Wieringerwaard (anno 1610) vierde vorig jaar het vier eeuwen jubileum. Aan de Barsingerweg 24 ter plaatse een stolpboerderij die destijds (1977) werd bewoond door de familie S. de Jong. De stolp droeg de naam 'De Schapenhof'. De lange nok verraadt een dubbel vierkant en de woning is door middel van een zadeldak zijwaarts uitgebouwd en vergroot. De gemetselde voormuur draagt een houten topgevel. Het gehele object is rietgedekt. Twee vierkante schoorstenen erbovenop. Destijds was er in de stal nog een uiterst sobere zomer- of pronkstal aanwezig. De achterste schoorsteen verwijst naar het voorkomen van een zogenaamd staltje, waar dus gekookt kon worden. In de pas vernieuwde achtergevels zijn al moderne betonramen aangebracht.

Op het erf op het grasveld dat ook als bleek diende, staat een ruiter van sparren met hooi. Een opslag- en droogmethode zoals die in vroeger dagen gebruikelijk was. Het gemaaide

FOTO: WIJNIDEL JONGENS

gras werd eerst enige dagen gedroogd en met de handhark gekeerd op het land. Daarna werd het met de hooivork op houten ruiters gezet, dan kon de wind er voor het nadrogen goed onderdoor waaien. Tot ver na de Tweede

Wereldoorlog stonden de weilanden in de hooitijd er overal vol mee. Kinderen hadden dulle pret als ze de hooioppers gebruikten voor het spelen van verstopperijtje of als indianendorp. ▲

STOLPENCURIOSA

In deze rubriek komen curieuze stolpen in beeld. Een blik in de Beeldbank levert van zo'n 5.500 stolpen beeldmateriaal op: www.boerderijstichting.nl. Deze stolp ontleent zijn bijzondere uiterlijk als van een ingezakte pudding aan de watersnoodramp van 1916 die ook in de Anna Paulownapolder danig heeft huisgehouden. ▲

FOTO: COLLECTIE REGIONAAL ARCHIEF ALKMAAR

stolpenwinkel
BESTELBON

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Ik bestel hierbij: (alle bestellingen inclusief verzendkosten)

... ex. Houten Boerenhekken op kaart, set van 8 kaarten à € 10,-

... ex. boek Noord-Hollandse Boerenhekken à € 17,50

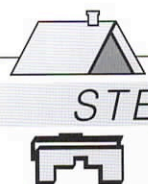
... ex. kaarten en boek Houten Boerenhekken samen € 22,50

... ex. boek De Stolp te Kijk à € 19,50

... ex. boek 'Onder één dak', boerenhuizen en boerderijen in Enkhuizen à € 25,-

Uw bestelling wordt zo snel mogelijk uitgevoerd, echter kunnen wij geen vastgestelde levertijd garanderen.

Uitknippen en in een gefrankeerde envelop opsturen naar:
Secretariaat Boerderijstichting Noord-Holland, Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen.
Per e-mail: stolpen@xs4all.nl

VASTGOED

STENEKER & VAN WESTEN B.V.

HEM, HEMMERBUURT 243

De historische stolpboerderij, de Elba hoeve, is gebouwd omstreeks 1680. Een oorspronkelijk geïsoleerd liggende boerderij op een terp. Aan vier zijden door water omgeven en bereikbaar via een brug. De fraai aangelegde tuin van ruim 3000 m² omvat diverse terrassen en fraaie boom- en struikpartijen. Aan de zuidzijde gaat de tuin via een dam over in een bijbehorend weiland van 1 ha. dat eveneens door sloten begrensd wordt en bijdraagt aan de grote privacy. In de tuin staat een in oude stijl opgetrokken tuinhuis/schuur.

Het pand, gemeentelijk monument, is een van de weinige boerderijen in Noord-Holland met eikenhouten vierkant en gebinten. De boerderij is volledig aangepast aan de wooneisen van vandaag. De restauraties, hebben verantwoord plaats gevonden, waarbij authenticiteit en modern comfort optimaal gecombineerd worden. Opvallend detail is de smuiger.

Vraagprijs: € 1.125.000,-

Steneker & Van Westen Vastgoed B.V.
Streekweg 204
1616 AN HOOGKARSPHEL
tel 0228 56 46 00 fax 0228 56 21 11

VBO MAKELAAR

info@stenekervanwestenvastgoed.nl
zie ons woningaanbod op www.vbo.nl of
www.stenekervanwestenvastgoed.nl
ingeschreven in SCVM makelaarsregister

Ook adverteren?

Bel of e-mail naar
0229 27 27 00 - carla@ipsis.nl

ipsis

marketing • reclame • internet • crm

Met gevoel voor de stolp!

nieuwbouw
verbouw
restauratie

Architektenburo Cornelis de Jong bna.

Architekten: Bert van Langen en Ko Graas
Middenbeemster, telefoon 0299 681407, website www.abcdj.nl

HET STIERENSCHUURMYSTERIE

Op de hoek van de Oudeweg en de Langereis (gemeente Niedorp) staat op het achtererf een schuur van matzwarte houten wanden en gedekt met vaal rode dakpannen. Gelet op de landelijke omgeving en de standplaats achter een stolpboerderij moet de schuur een agrarische achtergrond hebben.

Naar de overlevering en volgens de aanduiding op de oorspronkelijke bouwtekening is het bijgebouw een stierenschuur voor zes stieren. Een schuur met drie houten, horizontaal gepotdekselde houten wanden (zwart geschilderd), terwijl de vierde wand een halfsteens gemetselde muur is. In een van de houten wanden bevindt zich een darsdeur; een schuifdeur, die kennelijk als loopdeurtje dient, zit er vlak naast. In de andere houten wand zitten naar het huidige gebruik twee garage-deuren, die overigens zijn opgenomen in het patroon en de kleur van de houten wand. Zwart dus. Het met rode pannen gedekte zadeldak verradert niet dat deze schuur gebouwd is rond een kleine, maar sterke vierkantconstructie van ronde stijlen en dito dekbalken. De grondmaat van het vierkant is een bescheiden $5\frac{1}{2}$ bij $3\frac{1}{2}$ meter en levert een grondoppervlak van de schuur op van 14 bij 9 meter. Voldoende voor een aantal stieren, want die zouden hierin vanaf omstreeks 1870 in zijn gestald. In deze stierenschuur zijn nog sporen van stallen: voerbakken aan de wanden en groepen in de vloer zijn nog aanwezig. De laatste nog boerende bewoner was volgens de laatste informatie de familie Bakker.

De bulloper en de historie

De nieuwe bewoners Gorter/Schuckmann raakten in de bijzondere schuur op het erf achter hun stolp geïnteresseerd. Door de opmerkelijke bouwkundige combinatie van een zadeldak op een vierkant, gekoppeld aan het specifieke gebruik (de stalling van stieren), dringt zich een parallel op met de Texelse schapenboet. En was het rondgaan met een stier, het zogenaamde bullopen, voor het tijdperk van de kunstmatige inseminatie, niet de normaalste zaak van de boerenwereld, maar anno nu een vergeten nering. Bijna net zo vergeten als deze bijzondere stierenschuur. De familie Gorter/Schuckmann heeft voorzichtige conservatieplannen, maar wil -net als de Boerderijenstichting- eerst de geschiedenis van de stierenschuur uit de vergetelheid halen.

Wie kent het verhaal achter schuur en gebruik? Tot wanneer bleef dit stierenbedrijf bestaan? Bestonden er meer van dit soort stierenschuren en waar?

Graag informatie naar het secretariaat. ▲

De stierenstolpschuur. Drie houten gepotdekselde gevels en een halfsteens achtergevel.

FOTO: MART GROENTJES

Het interieur toont een vierkantsconstructie.

FOTO: MART GROENTJES

Bulloper Sikke Haakma met Coba's Adema.

FOTO: UIT PARADIS DER RUNDEN

STOLPEN IN HET NIEUWS

UIT HET NOORDHOLLANDS DAGBLAD, VERZAMELD DOOR ED DEKKER, JOURNALIST.

De inzet -voor het eerst- van een hoogwerker (1500 liter water per minuut) kan niet voorkomen dat een stolp in **Den Burg** volledig afbrandt. Enkele jaren geleden was er ook brand.

Weer bijna 'als nieuw'. Stolp en woonhuis van opvangcentrum de Schuilhoeve in **Grootebroek** zijn grondig gerenoveerd. Het vierkant is weer zichtbaar. Rondom de kamers voor tien kinderen.

Een hartgrondig pleidooi in de raad **Drechterland**. 'Voor stolpenbezitters moeten de nieuwe regels voor de welstand worden versoepeld'. B en W vinden deze 'verdere versoepeling' te ver gaan.

Jacob Stroomer boerde rond 1837 op een stolp in **Schagen**. Hij herleeft in een artikel over de sjees als eerste rijtuig in de traditionele optocht van de Westfriese Markt in Schagen. Jacob bezat zo'n sjees.

De Wederkerige van 1820 uit **Hoorn**, met van oudsher veel stolpen in portefeuille, is overgegaan naar Ansvardéa Verzekeringen te Amsterdam. In 1820 ontstond de maatschappij als 'boeren-onderlinge'.

Lijns betreft een volledig gerestaureerde stolp aan de Doggersvaart in **Den Helder**. In 'De Doggerij' worden twintig jongeren opgevangen. Zij hebben een licht verstandelijke beperking en kennen gedragsproblemen.

Een knoert van een J siert de voorgevel van een nieuwe woonstolp in **Krabbendam**. De J staat voor Jonker. Deze familie woont hier sinds 1860. De oude stolp uit dat jaar is gesloopt, op het vierkant na.

Een duik in de geschiedenis van **Hoogkarspel** bij het 100-jarig bestaan van de plaatselijke brandweer. Voor menige stolp moest het korps uitrukken. Hooibroei was vaak de oorzaak van brand.

Langedijk wil 45 stolpen beschermen. De gemeente denkt aan twee categorieën: A-stolpen (gericht op bescherming van het oude vierkant) en A-plus stolpen (die in z'n geheel moeten blijven bestaan).

Een stolp in **Zuid-Scharwoude** valt buiten de extra bescherming van Langedijk. Het boerderijtje mag plaats maken voor een herenhuisachtige woning. 'Dit doet geen afbreuk aan de omgeving', aldus B en W.

Een memorabele gewaarwording bij restauratie van Zeegebuurte in **Schagen**. 'Je krijgt respect voor de lieden die rond 1870 dit bouwden'. Na de grondige aanpak kan de stolp weer 100 jaar mee.

Bliksemingslag legt stolp 'de Karnemelksplaats' in **Callantsoog** in de as. De boerderij, als camping in gebruik, is verloren. Geen persoonlijke ongelukken. 'De natuur kan zo wreed zijn', aldus campingbaas Kees Blokdijk.

NECK OMGEDRAAID

Beeldbepalend in Neck was de laat-19^e eeuwse dubbele stolp 'De Kuil' die met z'n imposante voorgevel ruim 100 jaar het dorpsgezicht domineerde. Exit. Gesloopt. Na een tiental jaren van actievoeren en ook tientallen plannen tot behoud, al was het maar alleen de voorgevel die op dezelfde locatie in het nieuwe complex zou kunnen worden geïntegreerd. De actievoerders maar ook de bewoners van deze kleine gemeenschap tussen Purmerend en de Wijdewormer blijven teleurgesteld achter en voelen zich onterecht afgewezen. De sloopgeest blijft overigens ook elders gewoon rondwaren met als gevolg landschaps- en kapitaalvernietiging. Zo verdween zomaar een gave, grote stolp -geen monument maar wel beeldbepalend- aan de rand van de Bergermeer in Bergen. De stolp was aldus de vorige bewoners qua vierkants- en dakconstructie heel gaaf. ▲

Neck, stolp 'De Kuil': zeer bijzonder, toch gesloopt.

FOTO: MART GROENTJES

Nieuwsbrief nr. 66 van de Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp', oktober 2011.

Secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen, telefoon 072 - 581 68 88 (ma t/m vr 10 - 12.30 uur), e-mail: stolpen@xs4all.nl website: www.boerderijenstichting.nl

Giro 338181 t.g.v. Boerderijenstichting Noord-Holland, Haarlem.

Redactie: Mart Groentjes en Willem Messchaert

Grafische verzorging en advertenties: Carla Buijsman en Elise Bon ipsis bv., Zwaag (0229 - 27 27 00)

Druk: Meco Offset, Zwaag

Oplage: 2.000 exemplaren

De nieuwsbrief verschijnt 4 maal per jaar.

ISSN 1566-8843

Het bestuur van de Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp':

Evert Vermeer (voorzitter)
Larixplantsoen 15, 1702 XG Heerhugowaard

Mart Groentjes (secretaris)
Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen

Evert Barendrecht (penningmeester)
Jan Greshoffstraat 20, 1822 JC Alkmaar

Willem Messchaert (perscontacten, vierkantdeling)
Nieuwe Streek 8, 1767 CB Kolhorn

Albert Bolt, Rijsenhout
Joop van Diepen, Oosterblokker
Sander Douma, Schermerhorn
Maarten Koning, De Goorn
Ana van der Mark, Alkmaar
Wim Schermerhorn, Grootschermer
Piet Verhoeven, Heerhugowaard
Anneke Zandt, Twisk

Advisering

Het is voor leden mogelijk adviezen m.b.t. constructief-technische cq esthetische aspecten en onderwerpen over boerenerven 'op locatie' te verstrekken.

Voor een dergelijk advies wordt een bijdrage van € 90,- (all-in) in rekening gebracht.

Verzoeken om advies te richten aan de secretaris van de adviseringscommissie:
ing. Pieter J. Pret, Kanaaldijk 142, 1831 BA Koedijk.
Telefonisch dagelijks bereikbaar van 10 - 16 uur: 072 - 562 47 05.
Voor boerenerven: secretariaat.

Te weten

- Lidmaatschap van de Vrienden van de stolp is € 15,- per jaar (meer mag).
- Geef tijdig eventuele adreswijziging door!